

Najczęściej zadawane pytania - Q&A

1. Co się zmienia dla odkurzaczy od 1 września?
 - a. Od 1 września odkurzacze wprowadzane do obrotu muszą spełniać minimalne wymogi wydajnościowe dotyczące zużycia energii, mocy, skuteczności zbierania kurzu, reemisji kurzu, hałasu. Wszystkie te parametry można znaleźć na etykiecie energetycznej. Dodatkowo wprowadza się wymogi minimalnej żywotności silnika oraz rury od odkurzacza. Sprzęt wprowadzony już do obrotu może być sprzedawany po 1 września do wyczerpania zapasów.
2. Dlaczego wycofuje się odkurzacze o mocy 900 W więcej?
 - a. Silniki o wysokiej mocy nie są potrzebne by uzyskać wysoką skuteczność i jakość odkurzania. Przy obecnej technologii odkurzacze o niskiej mocy zapewniają wyższą skuteczność niż poprzednie rozwiązania. Główną przesłanką decydującą o wprowadzeniu takiego wymogu ekoprojektu dla odkurzaczy przez Komisję Europejską był potencjał oszczędności energii elektrycznej. Według szacunków, dzięki zmianom roczne oszczędności w 2020 r. wyniosą ok 20 TWh, czyli prawie tyle co roczna konsumpcja prądu przez całe Węgry.
3. Jakie korzyści daje konsumentowi ograniczenie mocy odkurzaczy poniżej 900W?
 - a. Zmiany wycofują z produkcji urządzenia zbyt hałaśliwe, emitujące dużo kurzu, ze słabą skutecznością odkurzania i z dużym zużyciem prądu. Zmiany wpłyną zatem na komfort użytkowników. Skorzystają zatem wszyscy nabywcy, bo wprowadza się minimum które muszą spełniać objęte przepisami odkurzacze. Wreszcie to także pewne oszczędności w portfelu. Kupienie odkurzacza 850W zamiast 1600 W daje roczne oszczędności ok. 25 zł (przy założeniu odkurzania 1 godz. w tygodniu).
4. Jakie korzyści przyniesie środowisku wycofanie z produkcji odkurzaczy 900W?
 - a. Przejście z mocy na skuteczność odkurzania to także duże korzyści dla środowiska. Jak wylicza Komisja Europejska, dzięki przejściu z mocy na efektywność odkurzania cała Unia zaoszczędzi do 20 TWh. To mniej więcej tyle prądu ile rocznie zużywają całe Węgry. Oznacza to, że aż 6 mln ton CO₂ nie zostanie wyemitowanych do atmosfery – to tyle ile przy produkcji prądu emituje osiem średnich elektrowni. Jak szacuje CECED Polska, wymiana teoretyczna wszystkich 14 mln odkurzaczy na te spełniające nowe wymogi przyniosłaby prawie 0,4TWh oszczędności prądu (roczna produkcja prądu przez 100 elektrowni wiatrowych) i ponad 300 tys. ton CO₂ (równe emisji przez 85 tys. aut). Potrzeba aż 66 mln drzew, aby wchłonąć taką emisję.
5. Czy po 1 września będzie można kupić w sklepie odkurzacz o mocy większej niż 900W?
 - a. Tak, do wyczerpania zapasów. Urządzenia powinny spełniać wymogi ekoprojektu na etapie przekazania ich od producenta do dystrybucji. Sprzęt tak wprowadzony na rynek może być sprzedawany w sklepach do wyczerpania zapasów. Warto pamiętać, że nie wszystkie typy odkurzaczy podlegają pod ten wymóg.
6. Jakich odkurzaczy dotyczą nowe wymogi dla odkurzaczy od 1 września?
 - a. Wymogi dotyczą odkurzaczy elektrycznych przeznaczonych dla gospodarstw domowych, w tym odkurzaczy hybrydowych, do podłóg, do dywanów, z workiem lub bez worka, a także odkurzaczy z **filtrem wodnym**. Przepisy nie dotyczą m.in. odkurzaczy akumulatorowych, odkurzaczy do czyszczenia na mokro oraz na mokro i sucho, automatycznych (robotów), przemysłowych, ogrodowych, ręcznych (hand-held), froterek do podłóg.
7. Czy muszę wymienić stary odkurzacz z mocą powyżej 900W?

- a. Przepisy nie nakładają żadnych obowiązków na konsumentów. Obowiązek dotyczy wytwórców urządzeń. Konsumenti decydując się na wymianę powinni przeanalizować możliwe korzyści w użytkowaniu oraz dla środowiska.
8. Czym jest ekoprojekt?
 - a. Ekoprojektowanie to tworzenie urządzeń z uwzględnieniem ich wpływu na środowisko jeszcze na etapie prac projektowych. W przypadku sprzętu AGD „ekoprojektem” określa się także unijne przepisy wydawane na podstawie Dyrektywy 2009/125/WE ustanawiającej ogólne zasady ustalania **wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią**. Przepisy ekoprojektowania dotyczą prawie całego AGD, horyzontalnie, np. próg maksymalnego zużycia energii w trybie czuwania, oraz poszczególnych grup, jak odkurzacze, pralki, okapy, lodówki, zmywarki. Inne branże objęte wymogami to sprzęt IT i RTV.
9. Co to są wymogi ekoprojektu?
 - a. Wymóg dotyczący ekoprojektu oznacza wymóg spełnienia minimalnych kryteriów środowiskowych (np. zużycie energii, hałas) lub dostarczania informacji odnoszących się do aspektów środowiskowych danego produktu. Wymogi ekoprojektu wprowadzane są na podstawie aktów wykonawczych dla konkretnej grupy produktowej. W przypadku odkurzaczy jest to rozporządzenie nr 666/2013 z 2013 roku. Spełnienie wymogów ekoprojektu jest warunkiem koniecznym do wprowadzenia sprzętu do obrotu na terenie Unii. Urządzenia niespełniające wymogów nie mogą być wprowadzane importowane lub produkowane z zamiarem dystrybucji w Unii Europejskiej.
10. Kto ustala wymogi *ekoprojektu*?
 - a. Wprowadzenie przez przepisy unijne wymogi ekoprojektu poprzedzone są szeregiem analiz możliwych oszczędności dla środowiska. Ostatecznym etapem jest publikacje przez Komisję Europejską tzw. rozporządzeń delegowanych zawierających wymogi ekoprojektu dla konkretnej grupy produktowej. Opublikowane przepisy są wiążące we wszystkich krajach, co zapewnia jednolite warunki dla wszystkich producentów w UE.
11. Co jako konsument muszę wiedzieć o ekoprojekcie kupując urządzenie?
 - a. Wymogi ekoprojektu wdrażane są na etapie produkcji. Konsument nie musi posiadać wiedzy w tym zakresie, ponieważ kupując dany produkt podlegający pod ekoprojekt ma gwarancję, że w momencie jego wprowadzenia do obrotu produkt spełniał wszystkie wymogi, także ekoprojektowania.
12. Co oznacza znamionowa moc wejściowa? Gdzie sprawdzić zadeklarowaną moc urządzenia?
 - a. Znamionowa moc wejściowa oznacza pobór mocy zadeklarowany przez producenta, przy której urządzenie pracuje prawidłowo i zgodnie z normami lub zaleceniami producenta. Wartość ta zazwyczaj podawana jest na tabliczce znamionowej zamocowanej na obudowie urządzenia razem z innymi parametrami istotnymi dla pracy danego urządzenia. W przypadku urządzeń, które posiadają inne funkcje niż odkurzanie, uwzględnia się jedynie moc wejściową podczas odkurzania i taka informacja znajduje się w instrukcji obsługi lub innej dokumentacji.
13. Czy odkurzacz z niższą mocą jest słabszy?
 - a. Silniki o wysokiej mocy nie są potrzebne by uzyskać wysoką skuteczność i jakość odkurzania. Przy obecnej technologii odkurzacze o niskiej mocy zapewniają podobną lub wyższą skuteczność w porównaniu do starszych modeli z dużą mocą.
14. Co wpływa na wydajność odkurzacza?

- a. Wyzwaniem dla wszystkich producentów jest maksymalizacja efektywności urządzenia przy obniżonym poborze prądu. O wydajności odkurzacza, a zatem skuteczności odkurzania, decyduje dziś bardzo wiele innowacyjnych rozwiązań stosowanych w odkurzaczach. Od energooszczędnego silnika i jego położenia po nowoczesne filtry i innowacyjną konstrukcję ssawek zwiększających ilość zbieranego kurzu.
15. Czym jest etykieta energetyczna?
- a. Etykieta energetyczna to nalepka lub zawieszka informacyjna umieszczana na sprzęcie lub na opakowaniu. Dostarcza najważniejszych informacji o cechach urządzenia umożliwiając łatwe porównanie modeli między sobą. W górnej części etykiety podana jest klasa efektywności energetycznej odkurzacza oraz średnie roczne zużycie energii. W dolnej części przedstawione zostały parametry mówiące o skuteczności zbierania kurzu na dywanach oraz podłogach twardych, czystości wydmuchiwanego powietrza oraz poziomie hałasu. Konsument ma pewność, że informacje o wydajności zadeklarowane przez producentów obliczane są w takich samych, odtwarzalnych warunkach laboratoryjnych. Dzięki temu inspekcja nadzoru jest w stanie sprawdzić zgodność danych wykonując testy w takich samych standardowych warunkach.
16. Co zmienia się w wyglądzie etykiety energetycznej?
- a. Etykiety od 1 IX 2017 r. mają dodane trzy klasy efektywności energetycznej, A+, A++ oraz A+++. Nadal pokazanych jest 7 klas, czyli od A+++ do D.
17. Co oznaczają rysunki na etykiecie?
- a. W dolnej części etykiety, za pomocą piktogramów przedstawione są parametry mówiące o skuteczności zbierania kurzu na dywanie i / lub podłodze (rysunek dywany i podłogi pod odkurzaczem), czystości wydmuchiwanego powietrza (chmura pyłu) oraz poziomie hałasu w decybelach (głośnik obok wartości XX dB).
18. Co znaczy kWh/annum? Jak obliczane jest roczne zużycie energii?
- a. Oznacza roczne zużycie energii elektrycznej przez urządzenie, przy założeniu średniego ustandaryzowanego wykorzystania urządzenia. Do wyliczeń przyjmuje się więc, że odkurzacz uruchamiany jest średnio 50 razy w roku do odkurzania pomieszczeń o powierzchni 87 m². Formuła obliczeniowa uwzględnia także 4 standardowe przesunięcia ssawki na każdy punkt podłogi (dwa suwy podwójne).
19. Co to jest klasa efektywności energetycznej?
- a. Klasa efektywności energetycznej to parametr pokazujący w jakim przedziale zużycia energii mieści się dane urządzenie. Na etykiecie uwidocznionych jest zwykle 7 klas, którym przyporządkowane są litery. Na odkurzaczach są to A+++, A++, A+, A, B, C, D w formie kolorowych pasków. Najwyższa, A+++ umieszczana na zielonym pasku oznacza urządzenie najbardziej efektywne energetycznie, a klasą D umieszczana na czerwonym pasku, najmniej efektywne energetycznie. Czarna strzałka po prawej stronie etykiety wskazuje klasę efektywności urządzenia dla którego sporządzono etykietę.
20. Co oznaczają litery klasy efektywności A-G w dolnej części etykiety?
- a. Obok klas efektywności energetycznej literami w skali od A do G oznacza się klasę efektywności dla takich parametrów odkurzacza jak reemisja kurzu, skuteczność odkurzania dywanów i podłóg. Klasa, którą osiągnął dany odkurzacz jest wyróżniona powiększoną czcionką w rzędzie liter od A do G.
21. Co znaczy skuteczność odkurzania?

- a. Jest to informacja o efektywności zbierania zabrudzeń. Klasa, którą osiągnął dany odkurzacz jest wyróżniona powiększoną czcionką w rzędzie liter od A do G. Klasa skuteczności zbierania kurzu jest oznaczona w dolnej części etykiety. Klasa skuteczności odkurzania wskazuje skuteczność odkurzania na dwóch rodzajach podłóg: na dywanie i na podłodze twardej. Klasy skuteczności mierzone są wskaźnikiem zbierania kurzu (DPU).
22. Wskaźnik zbierania kurzu DPU – na czym polega i jak jest mierzony?
- a. Wskaźnik zbierania kurzu to wartość decydująca o klasie skuteczności odkurzania, oznaczana w dokumentacji technicznej skrótem DPU. Wskaźnik ustala się w badaniach laboratoryjnych na podstawie testu opisanego w normach technicznych po wykonaniu określonej liczby posunięć ssawki w przód i w tył. Wydajność odkurzania rośnie wraz ze wzrostem wskaźnika DPU. Przykładowo, wskaźnik w klasie A to 91% i więcej. Oznacza to, że w warunkach laboratoryjnych po rozsypaniu 100g kurzu odkurzacz zbierze minimum 91g po wykonaniu 5 przesunięć ssawki odkurzacza do przodu i do tyłu.
 - i. Dla odkurzaczy do dywanu będzie to przyrost masy sztucznego kurzu w zbiorniku. Na dywanie minimalna dopuszczalna wartość wskaźnika wynosi co najmniej 0,75%.
 - ii. Dla odkurzaczy do podłóg wydajność oblicza się jako ubytek masy sztucznego kurzu z danej powierzchni. Na podłodze twardej minimalna dopuszczalna wartość wskaźnika co najmniej 0,98%. Na podłogach twardych nasadka odkurza także kurz po bokach stąd wartości DPU w najwyższych klasach są wyższe niż 100%.
23. Jak bada się wydajność odkurzaczy?
- a. Wydajność odkurzaczy bada się laboratoryjnie w oparciu o normy zharmonizowane. Precyzują one parametry techniczne wymagane podczas przeprowadzanych badań, od wymaganej wilgotności powietrza po markę dywanu używanego w testach. Dzięki takim zstandaryzowanym warunkom badania dają się wielokrotnie odtwarzać. To właśnie ta cecha decyduje o tym, że konsument porównując parametry ma pewność, że były one wyliczane w ten sam sposób przez wszystkich producentów.
24. Co znaczy, że reemisja kurzu nie przekracza 1,00 %?
- a. Remisję kurzu to wskaźnik filtracji zanieczyszczeń wydobywających się podczas odkurzania. Im lepsza klasa remisji kurzu, tym mniej kurzu emituje odkurzacz. Klasa remisji kurzu jest oznaczona w dolnej części etykiety. Klasa, którą osiągnął dany odkurzacz jest wyróżniona powiększoną czcionką w rzędzie liter od A do G. Najwyższa klasa A oznacza, że emisja zanieczyszczeń to tylko 0,02% zassanego kurzu. Wartość ta obejmuje nie tylko pył zmierzony na otworze wylotowym odkurzacza, ale również pył wydostający się z szczelności lub wytworzony przez odkurzacz.
25. Co znaczy „poziom mocy akustycznej”
- a. oznacza poziom emitowanego hałasu podany w dB(A)
26. Jaki jest związek pomiędzy etykietowaniem, a ekoprojektowaniem (eco-design)?
- a. Etykietowanie urządzeń ma na celu klasyfikowanie sprzętu w oparciu o ich energooszczędność. Ekoprojektowanie natomiast ustanawia minimalne wymagania, jakie musi spełnić dany produkt, aby można go było wprowadzić na rynek unijny. Oba środki są obowiązkowe w całej Unii Europejskiej.
27. Etykiety powinny być dostarczone razem z produktem, czy naklejane na produkt?

- a. Etykieta musi być dostarczona wraz z produktem, ale niekoniecznie na nim naklejona. Sposób umieszczania etykiety na produkcie zależy od dystrybutora (sprzedawcy). Musi być jednak wyraźnie widoczna dla konsumenta.
28. Kto odpowiada za złą lub wprowadzającą w błąd informację lub brak informacji? Jakie są tego konsekwencje?
- a. Dostawca jest odpowiedzialny za etykietę oraz za jej zawartość i dostarczane w ten sposób informacje. Dystrybutorzy odpowiadają za eksponowanie etykiet na sprzęcie w punktach sprzedaży.
29. Kto kontroluje poprawność deklarowanych przez dostawcę informacji? Czy istnieje instytucja lub laboratorium monitorujące takie deklaracje?
- a. Każdy kraj członkowski Unii ma swoje własne organa kontrolne. Prawodawstwo unijne bazuje na zasadzie auto deklaracji, na podstawie której dostawcy biorą na siebie pełną odpowiedzialność za wartości podane na etykiecie. Procedura przygotowania takiej deklaracji składa się z serii testów, które muszą potwierdzić zgodność z wymaganymi normami. Dostawcy przechowują i udostępniają dokumentację techniczną w przypadku kontroli przez organy nadzoru rynku.